

ตอนที่ ๔

สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

๑. สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม

ผลการดำเนินงานในภาพรวม

ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนของสถานศึกษาโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และหลากหลายช่องทางในการเรียนรู้ ยึดถือแนวทางการพัฒนาตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ควบคู่ไปกับหลักสูตรสถานศึกษาชั้น พื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย ๖ ทักษะการเรียนรู้และ ๑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผสมผสานไปกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามวาระเทศกาลต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา ทั้งการจัดกิจกรรมของหน่วยงาน องค์กรภายนอกที่มาจัดให้แก่ผู้เรียนในช่วงเวลาต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา จากที่กล่าวมาเบื้องต้น ทำให้สถานศึกษามีผลการจัดการเรียนรู้เกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีแก่ผู้เรียนของสถานศึกษาเป็นที่น่าสนใจ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา ทั้งในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในรอบปีการศึกษา ๒๕๕๘ สถานศึกษามีผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติไปตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘ ดังนี้

โครงการ / งาน / กิจกรรม ที่ประสบผลสำเร็จ

ที่	ชื่อ โครงการ / งาน / กิจกรรม	ปัจจัยสนับสนุน
๑	งานหน่วยเบิก (งานการเงินในงบประมาณ)	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กร อย่างดี - คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุน - มีกระบวนการกำกับดูแลใกล้ชิด มี ประสิทธิภาพ - สถานศึกษาจัดระบบเป็นขั้นตอนในการ ดำเนินงาน PDCA - มีบุคลากร งบประมาณ พร้อมต่อการ ดำเนินงาน - เป็นกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน - เป็นกิจกรรมดำเนินงานต่อเนื่อง ยั่งยืน - ได้จัดกิจกรรมต่อเนื่อง ได้รับการสนับสนุน จากทุกฝ่าย - ผู้ปกครองให้การสนับสนุน
๒	งานปัจจัยพื้นฐาน	
๓	งานนาฏศิลป์สัมพันธ์	
๔	งานทะเบียนประวัติและวันลา	
๕	งานเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าจ้าง	
๖	งานวินัยและรักษาวินัย	
๗	งานการเงิน (เงินนอกงบประมาณ)	
๘	งานบัญชี	
๙	งานทอนอน	
๑๐	งานเฝ้ารักษาความปลอดภัย	
๑๑	งานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	
๑๒	งานอนามัยผู้เรียน	
๑๓	โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	
๑๔	งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
๑๕	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในโรงเรียน	
๑๖	โครงการสื่อประชาสัมพันธ์	
๑๗	งานสรรหาบรรจุแต่งตั้งและเกษียณอายุราชการ	
๑๘	งานลูกจ้างประจำ	
๑๙	โครงการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
๒๐	งานกิจกรรมเสริมหลักสูตรวันสำคัญสืบสานประเพณี	

โครงการ / กิจกรรม ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ชื่อ โครงการ / กิจกรรม	สาเหตุ
-	-

๒. จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

๒.๑ ระดับการศึกษาปฐมวัย

๑) ด้านคุณภาพเด็ก

จุดเด่น

เด็กระดับปฐมวัยของสถานศึกษา เป็นเด็กที่อยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น มีความตื่นตัวค่อนข้างสูง สามารถรับการฝึกฝนในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี โดยเฉพาะกิจกรรมด้านนันทนาการ สถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละคน

จุดที่ควรพัฒนา

สถานศึกษาควรกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพเด็กในด้านสุขภาพอนามัยให้มีความแข็งแรงและปลอดจากภาวะเสี่ยงต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก โดยมีพื้นฐานเข้มแข็งด้านสุขภาพซึ่งเป็นความสำคัญจำเป็นของเด็กปฐมวัย

สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กระตุ้นความคิดในการจินตนาการ เช่น การเล่าเรื่องประกอบภาพ และการสร้างสรรค์ผลงานแปลกใหม่ของเด็กเอง ครูควรจัดกิจกรรมไว้หลายๆ กิจกรรม เพื่อให้เด็กมีอิสระในการเลือกทำสิ่งที่ตนพอใจ

ควรมีบันทึกการแบบสัมภาษณ์หรือหลักฐานการสัมภาษณ์จากผู้ปกครอง

โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นมีความหลากหลายในกลุ่ม บางคนมีอาการของออทิสติกร่วมอยู่ด้วย ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กออทิสติก

ควรมีการจดบันทึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กทั้งในห้องเรียน หอนอน ขณะร่วมการทำกิจกรรมต่าง ๆ และพฤติกรรมที่บ้านอย่างชัดเจนเป็นระบบ เพื่อนำไปวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญษา

๒) ด้านการจัดการศึกษา

จุดเด่น

สถานศึกษามีแผนดำเนินงาน กระบวนการทำงาน กิจกรรมการนิเทศติดตามทบทวนตรวจสอบการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยที่ดี มีความชัดเจนในการกำหนดแนวนโยบายดำเนินงาน มีรูปแบบ และ กิจกรรมที่เหมาะสมเอื้อต่อสภาพความบกพร่องทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาควรพิจารณา กิจกรรมที่จะเชื่อมโยงโอนถ่ายจากพัฒนาการของเด็กปฐมวัยไปสู่เด็กระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยกิจกรรมนั้นนอกจากกระตุ้นพัฒนา การด้านต่าง ๆ ของปฐมวัยแล้ว การจัดการศึกษาควรสะท้อนการเตรียม ประสพการณ์พื้นฐาน ด้านสังคม และงานอาชีพให้แก่เด็กปฐมวัยให้มากขึ้น

จุดที่ควรพัฒนา

- ควรมีการบูรณาการกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อสามารถปฏิบัติได้จริงตามกำหนดการ
- ครูควรมีรายงานสรุปผลการแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบ
- ครูควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดบันทึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน
- ควรมีรายงานสรุปประเมินความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- ควรมีการสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการประเมินและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้ครอบคลุมและเป็นระบบ

๓) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

จุดเด่น เด็กปฐมวัยของสถานศึกษามีสภาพการเรียนรู้กลุ่มสังคมได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีการรับและเรียนรู้สังคมแวดล้อมได้ดี ฝึกฝนต่อเนื่องได้ง่าย และสามารถโน้มน้าวเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่ดำรงตนในสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ดีจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาอาจเพิ่มกรอบกิจกรรมที่จะให้เด็กปฐมวัย มีส่วนในการร่วมคิดร่วมทำในกิจกรรมพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถเตรียมตนเองเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจและเกิดประโยชน์ในการดำรงตนในสังคมนั้น ๆ ต่อไป

จุดที่ควรพัฒนา ควรส่งเสริมการทำศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย

๔) ด้านมาตรการส่งเสริม

จุดเด่น เด็กปฐมวัยของสถานศึกษาสามารถทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้กว้างขวางหลากหลายทั้งนี้ เป็นไปตามสภาพความพร้อมของเด็กแต่ละคน แต่ในด้านของการรับรู้เรียนรู้และการร่วมดำเนินกิจกรรมทั้งปวง นั้น นับว่าเด็กปฐมวัยสามารถจะเรียนรู้ได้ค่อนข้างดีจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาคำนึงถึงการพิจารณากำหนดกรอบพัฒนามาตรการส่งเสริมที่จะจัดให้แก่เด็กของสถานศึกษาจะต้องเอื้อและสอดคล้องกับลักษณะพิเศษ ความบกพร่องของแต่ละคนเป็นการเฉพาะ อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการดูแลเด็กพิเศษให้มีความพร้อมต่อมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ของสถานศึกษาต่อไป

จุดที่ควรพัฒนา

- ควรส่งเสริมนิเทศ ติดตามและการใช้กระบวนการประเมินผลที่มีความชัดเจน
- ควรส่งเสริมโครงการ คุณธรรม จริยธรรม ที่สะท้อน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์และแสดงให้เห็นว่าสามารถฝึกฝนพัฒนาทักษะและจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนปฐมวัยของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

๒.๒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) ด้านคุณภาพผู้เรียน

จุดเด่น ผู้เรียนโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา มีคุณลักษณะในด้านของการแสวงหาความรู้ทำกิจกรรมทักษะต่างๆ ได้ดี มีความพร้อม และตื่นตัวต่อการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาควรพิจารณากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรม เสริมทักษะต่าง ๆ ให้สามารถบูรณาการกับงานอาชีพให้มากขึ้น เพื่อสร้างรากฐานของการมีงานอาชีพเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนของเรียนจะได้นำไปใช้ในการดำรงชีวิตในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

จุดที่ควรพัฒนา

ผู้เรียนโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา เป็นนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ดังนั้นนักเรียนจึงมีข้อจำกัดในการดูแล รักษาสุขภาพ ของตนเอง โรงเรียนจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการการดูแลรักษาสุขภาพ และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและสุขนิสัยให้มากขึ้น เพื่อปลูกฝังให้เป็นนิสัย

๒) ด้านการจัดการศึกษา

จุดเด่น สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลาย จัดทักษะการเรียนรู้ที่เอื้อต่อสภาพบริบทของสถานศึกษาได้ดี มีบุคลากรพร้อมดำเนินงานด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการให้บริการทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาได้หลากหลายจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาควรเพิ่มเครือข่ายการให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชน องค์กรการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้มามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ทำให้คุณภาพการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเอื้อต่อผู้เรียนของสถานศึกษากว้างขวางขึ้น

๓) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

จุดเด่น สถานศึกษาอยู่ในสังคมแวดล้อมที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน มีชุมชนที่มีความเข้มแข็งมีปัจจัยเกื้อหนุนจากองค์กรท้องถิ่น ผู้ปกครอง และหน่วยงานต่าง ๆ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา สามารถดำเนินบนพื้นฐานที่มีความพร้อมนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจุดที่ควรพัฒนาสถานศึกษาเพิ่มพูนการประสานสัมพันธ์กับชุมชน องค์กรภายนอก ให้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ได้มากขึ้น สถานศึกษาอาจดำเนินการเชิงรุกในการเสนอแผนงานโครงการที่สามารถประสานชุมชน และองค์กรให้มาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยกัน อันจะนำพาให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีมิติที่เป็นประโยชน์เกื้อหนุนต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม

๔) ด้านมาตรการส่งเสริม

จุดเด่น สถานศึกษามีบุคลากร ผู้เรียนและสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยเชิงบวกพร้อมต่อการดำเนินกิจกรรมมาตรการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐและการสนับสนุนจากสภาพแวดล้อมบริบทของสถานศึกษาล้วนเกื้อหนุนต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาพอสมควรจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษากำหนดมาตรการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม สร้างเครือข่ายจากองค์กรต่าง ๆ ที่แวดล้อมสถานศึกษาให้สามารถมีการดำเนินการได้อย่างชัดเจนเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในระยะยาว

จุดที่ควรพัฒนา

โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา ขาดการดำเนินงานในรายละเอียดบางประการ ได้แก่ การนิเทศ ติดตาม และการใช้กระบวนการประเมินผลที่มีความชัดเจน แม้งานส่วนใหญ่จะมีข้อบ่งชี้ที่สะท้อนและแสดงให้เห็นว่าสามารถฝึกฝนพัฒนาทักษะและจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนของโรงเรียนมีอัตลักษณ์ของสถานศึกษาด้านมารยาทดีมีน้ำใจได้จริงในระดับที่น่าพอใจ แต่การสะท้อนภาพผลรวมของการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมเด่นชัด เช่น ผลการประเมินงานกิจกรรมโครงการบางรายการยังไม่ตอบคำถามพฤติกรรมนักเรียนได้ชัดเจน ความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาสู่การประเมิน พฤติกรรมนักเรียนที่แสดงให้เห็นคุณธรรม จริยธรรม ยังมีช่องว่างอยู่ ตลอดทั้งการนิเทศ การติดตามอย่างเป็นระบบของสถานศึกษายังไม่สะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนมากนัก ทำให้น้ำหนักของการแสดงผลผู้เรียนลดทอนลงไป

๓. แนวทางการพัฒนาในอนาคต

ปฐมวัย

สถานศึกษาควรจัดทำโครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในห้องน้ำ-ห้องส้วมให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมกับเด็ก เช่น จัดพื้นที่สำหรับแปรงฟัน ล้างมือ ล้างหน้า สถานที่สำหรับล้างชุดรับประทานอาหารให้เหมาะสม เด็กปฐมวัย

โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา อาจเน้นนโยบายการดำเนินงานในทุกภาคส่วนของสถานศึกษาให้มีการนิเทศการติดตาม และการประเมินผลในทุกระดับ ให้มีความชัดเจน ทรงประสิทธิภาพให้มากขึ้น ในช่วงระยะเวลาเบื้องต้นอาจใช้การนิเทศย่อย การติดตามเชิงประจักษ์ การกระจายงานเพื่อให้เกิดการนิเทศในเชิงเครือข่ายพื้นฐานนำมาซึ่งการพัฒนาไปสู่การนิเทศ การติดตามเชิงระบบที่มีประสิทธิภาพในระยะยาว และในขั้นตอนต่อไปที่พึงกระทำได้คือ การให้ฐานความรู้ในเรื่องการนิเทศ การติดตาม และที่สำคัญที่สุด คือการอบรมปฏิบัติการการประเมินโครงการ และการประเมินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปต่อยอดความคิดและกระบวนการทำงานไปสู่การประเมินที่มีประสิทธิภาพ แสดงผลการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดภาพที่เด่นชัดขึ้นในที่สุด

ขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวมเนื้อหา ของตัวบ่งชี้ และประเด็นการพิจารณา เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในการประเมินโครงการ/กิจกรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

สถานศึกษาวางแผนที่จะดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อยกระดับมาตรฐานให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากสถานศึกษา

กิจกรรมและโครงการต่างๆ มีการออกแบบประเมินที่เอื้อประโยชน์ในการประเมิน ทักษะการใช้ภาษา และสื่อสารในชีวิตประจำวันและทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ

สถานศึกษาวางแผนที่จะปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล และบริบทของโรงเรียน

โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา อาจเน้นนโยบายการดำเนินงานในทุกภาคส่วนของสถานศึกษาให้มีการนิเทศ การติดตาม และการประเมินผลในทุกระดับ ให้มีความชัดเจน ทรงประสิทธิภาพให้มากขึ้น ในช่วงระยะเวลาเบื้องต้นอาจใช้การนิเทศย่อย การติดตามเชิงประจักษ์ การกระจายงานเพื่อให้เกิดการนิเทศในเชิงเครือข่ายพื้นฐานนำมา ซึ่งการพัฒนาไปสู่การนิเทศ การติดตามเชิงระบบที่มีประสิทธิภาพในระยะยาว และในขั้นตอนต่อไปที่พึงกระทำได้คือ การให้ฐานความรู้ในเรื่องการนิเทศ การติดตาม และที่สำคัญที่สุด คือ การอบรมปฏิบัติการการประเมินโครงการ และการประเมินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปต่อยอดความคิดและกระบวนการทำงานไปสู่การประเมินที่มีประสิทธิภาพ แสดงผลการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดภาพที่เด่นชัดขึ้นในที่สุด

๔. ความต้องการ และการช่วยเหลือ

ปฐมวัย

๑. สถานศึกษาควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในห้องน้ำ-ห้องส้วมให้ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมกับเด็ก เช่น จัดพื้นที่สำหรับแปรงฟัน ล้างมือ ล้างหน้า สถานที่สำหรับล้างชุดรับประทานอาหารให้เหมาะสม เด็กปฐมวัย

๒. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กระตุ้นความคิดในการจินตนาการ เช่น การเล่าเรื่องประกอบภาพ และการสร้างสรรค์ผลงานแปลกใหม่ของนักเรียนเอง ครูควรจัดกิจกรรมไว้หลายๆ กิจกรรมเพื่อให้เด็กมีอิสระในการเลือกทำสิ่งที่ตนพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากศิลปะแตกต่างกัน

๓. สถานศึกษาควรจัดโครงการพัฒนาบุคลากร ครู ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับการศึกษาปฐมวัย เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจและการประสานงานให้ต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนางานที่ยั่งยืนโดยโรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมให้ครูมีเอกภาพทางความคิดและบูรณาการความเป็นปัจเจกของแต่ละฝ่ายให้เป็น

เอกภาคีเดียวกันกับฝ่ายบริหารอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อการธำรงสภาพของจุดเด่นด้านบุคลากรไว้ในระยะยาวต่อไป

๔. ครู ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครอง ควรร่วมมือกันวางแผนและจัดระบบการประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยจัดทำเครื่องมือ กำหนดวิธีการ กระบวนการประเมินอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน แล้วนำไปปฏิบัติจริง นำผลการประเมินไปพัฒนาเด็กและแนวทางการจัดประสบการณ์ต่อไป

๕. สถานศึกษามีเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับการศึกษาปฐมวัย มีจำนวนมาก และมีความซับซ้อนในลักษณะของการบกพร่อง เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กออทิสติก เด็กพิการซ้อน เด็กสมาธิสั้นและปัญหาทางพฤติกรรม เป็นต้น ในขณะที่จำนวนครูและผู้ดูแลเด็กต่อคนต่อห้องมีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงควรคัดแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและเด็กที่มีอาการออทิสติก เพื่อประโยชน์ในการดูแลและพัฒนาศักยภาพเด็กให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ควรเพิ่มจำนวนห้องเรียนในระดับปฐมวัย เช่น ห้องเรียน ออทิสติก ระดับปฐมวัย

๖. จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประหยัดและคุ้มค่า โดยมีโครงการบริหารงบประมาณมารองรับ สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยระดมทุนในการจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

๑. สถานศึกษาดำเนินโครงการเพื่อนำนักเรียนไปศึกษาดูงานด้านงานอาชีพจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนและเชิญวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนและจัดหาเงินทุนมาสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมเพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างสูงสุด

๒. ควรมีการวางแผน/ปฏิทินการปฏิบัติงานในการพัฒนาบุคลากรของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อจะได้จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นประโยชน์มากขึ้น

๓. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิทยฐานะสูงขึ้น ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ครูอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔. สถานศึกษาต้องการให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดโครงการอบรมปฏิบัติการเพื่อให้การนิเทศ ติดตามและประเมินโครงการในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานและกิจกรรมไปสู่เป้าประสงค์ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา

๕. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านการใช้สื่อ CAI ให้หลากหลาย สื่อธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเต็มศักยภาพ

๖. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจ ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย และส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้มีเมตตา กรุณา รู้จักการแบ่งปัน และารู้จักให้ ความช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามวัยอย่างเป็นรูปธรรม